

Bernadeta Nowak

Uniwersytet Gdański, Polska

OCENA PRACY W POLICJI PRZEZ FUNKCJONARIUSZY KOMENDY MIEJSKIEJ POLICJI W GDAŃSKU W ŚWIETLE BADAŃ ANKIETOWYCH

Bernadeta Nowak

University of Gdansk, Poland

EVALUATION OF WORK IN THE POLICE BY OFFICERS OF THE MUNICIPAL POLICE HEADQUARTERS IN GDAŃSK IN THE LIGHT OF SURVEYS

The profession of a police officer has always been associated with an increased level of stress, acting in a state of increased risk, associated with physical exposure to danger, or a direct threat to life. Daily service carries with it constant uncertainty, not only in connection with the tasks performed, but also with organizational changes, or disciplinary or legal-criminal consequences, in the event of a mistake in the service. The situation is also often aggravated by interpersonal relations within the unit, the main source of stress is unfavorable relations with superiors, caused by improper management methods, both at the local and national level. This article presents the results of surveys, which revealed the attitudes and assessments of the officers of the Gdańsk police headquarters in relation to their service. Attention has been paid both to the motives of the police officers and to the problems related to their work.

Keywords: police officer, family relations, stress in the service, relations with the superior.

Wstęp

Ważnym aspektem życia ludzkiego jest bezpieczeństwo. Stąd też państwo od swych początków zorientowane jest na zapewnienie bezpieczeństwa swoim obywatelom. Realizacją potrzeby bezpieczeństwa zajmuje się w nowoczesnych państwach wiele instytucji i wyspecjalizowanych służb, funkcjonujących na różnych poziomach administracji publicznej (państwowej bądź samorządowej), w tym wojsko, straż pożarna i inne służby ratownicze, służba celna i graniczna, agencje wywiadu czy policja. Działalność policji oraz praca funkcjonariuszy jest ważnym elementem systemu bezpieczeństwa publicznego państwa.

Celem niniejszego artykułu jest ukazanie funkcjonowania Komendy Miejskiej Policji w Gdańsku, egzemplifikującej rolę, jaką pełni policja w systemie bezpieczeństwa publicznego Rzeczypospolitej Polskiej. Zwracam przy tym uwagę na subiektywne postawy i poglądy funkcjonariuszy zatrudnionych w tejże Komendzie, dotyczące obowiązków i problemów, pojawiających się w pracy policjanta, co w mojej ocenie daje pełniejszy obraz znaczenia policji jako elementu systemu bezpieczeństwa. Policja to nie tylko instytucja porządku publicznego, ale także ludzie, którzy kształtują tę instytucję na równi z podstawami prawnymi, na których została umocowana.

W artykule wykorzystano techniki i metody badawcze charakterystyczne dla nauk społecznych, a w tym politologii i nauki o bezpieczeństwie (*Security Studies*). Posłużono się studium przypadku, pozwalającą na szczegółowe przyjrzenie się funkcjonowaniu konkretnej instytucji, organizacji czy zbiorowości. Materiał źródłowy pozyskano drogą badań społecznych poprzez ankietowanie oraz obserwację uczestniczącą – autorka artykułu jest funkcjonariuszką Komendy Miejskiej Policji w Gdańsku.

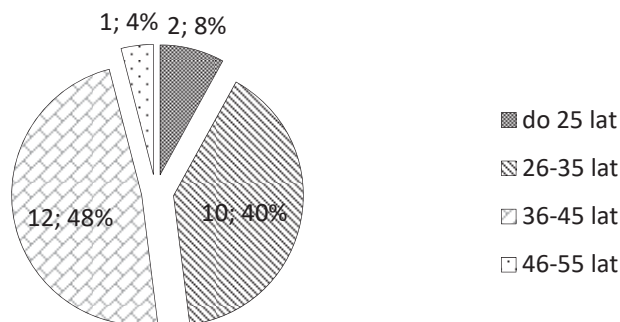
Opis metody badania

Przez pojęcie metody badania można rozumieć zasady i sposób w jaki docieka się w zamierzonym celu jakim jest poznanie obiektywnej rzeczywistości¹. Badanie zostało przeprowadzone na przełomie

¹ Chodubski, A.J. (2013). *Wstęp do badań politologicznych*. Gdańsk.

kwietnia i maja 2018 roku w Komendzie Miejskiej Policji w Gdańsku. W celu jego przeprowadzenia wykorzystano ankietę, zawartą w artykule Andrzeja Dziedzica „Problemy funkcjonariusza Policji związane z codzienną służbą.”¹ W badaniu wzięło udział 25 osób – 7 kobiet i 18 mężczyzn, w wieku poniżej 25 do 55 lat. Poniższy wykres przedstawia procentowy udział badanych grup:

Przedział wiekowy badanych

Wykres 1.

Źródło: Opracowanie własne.

Badani mieli za zadanie wypełnienie ankiety rozdawczej, (która jest typem wywiadu pisemnego, gdzie skategoryzowany kwestionariusz wypełnia respondent) składającej się z 20 pytań. Ankiety były bezimiennymi (anonimowe), kwestionariusze nie tylko nie były podpisywane, ale również nie zawierały pytań, które mogłyby ujawnić respondenta w sytuacji, gdyby na nie odpowiedział, co powszechnie sprzyja udzielaniu uczciwych odpowiedzi². Były to kwestionariusze w formie papierowej, występowały w nich pytania jednokrotnego wyboru. Ankieta była jednorazowym badaniem danej grupy, a jej wykonanie zajęło uczestnikom od 10 do 15 minut. Przed wypełnieniem ankiet, osoby badane zostały zapoznane z procedurą badawczą i instrukcją. Podczas badania nie miały miejsca żadne zdarzenia zakłócające, które wpłynęłyby na wypełnienie ankiet. Każdy respondent wypełnił ankietę samodzielnie. Finalnie udało się zebrać 25 poprawnie wypełnionych kwestionariuszy.

Podstawowym celem badania było poznanie opinii na temat poczucia bezpieczeństwa, odczuwanego niepokoju podczas pełnienia służby i poza nią wśród funkcjonariuszy pracujących w Komendzie Miejskiej Policji w Gdańsku. Prowadzone wywiady mogą umożliwić pozyskanie szerszej wiedzy niż tylko jednostkowych doświadczeń³, dlatego celem badania było również poznanie sytuacji społecznej, oraz zbadanie nastrojów panujących wśród pracowników KMP w Gdańsku.

Szczegółowe cele ankiety były skoncentrowane na aspektach takich jak:

- Poczucie bezpieczeństwa w subiektywnej ocenie funkcjonariuszy w wybranych aspektach służby.
- Subiektywna ocena pracy funkcjonariusza policji?
- Problemy napotymane w codziennej służbie.

Opis wyników

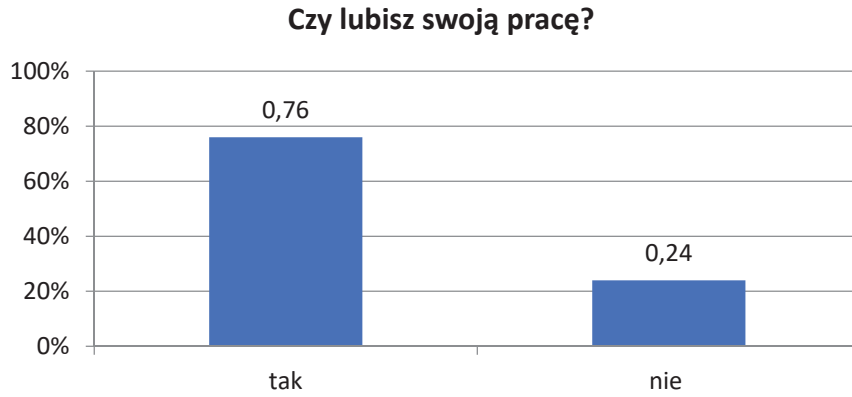
Na podstawie przeprowadzonych badań poniżej przedstawiono surowe wyniki, których analiza znajdzie się w kolejnym podrozdziale.

Jednym z pierwszych pytań skierowanych do ankietowanych było pytanie o to czy lubią swoją pracę. Jak widać na przedstawionym poniżej wykresie, 76% ankietowanych udzieliło odpowiedzi twierdzącej, a 24% stwierdziło, iż nie lubi swojej pracy.

¹ Dziedzic, A. (2013). Problemy funkcjonariusza Policji związane z codzienną służbą – badania ankietowe. *Bezpieczeństwo Pracy. Nauka i Praktyka*, 7, 16-18.

² Dziedzic, A. (2013). Problemy funkcjonariusza Policji związane z codzienną służbą – badania ankietowe. *Bezpieczeństwo Pracy. Nauka i Praktyka*, 7, 153-154.

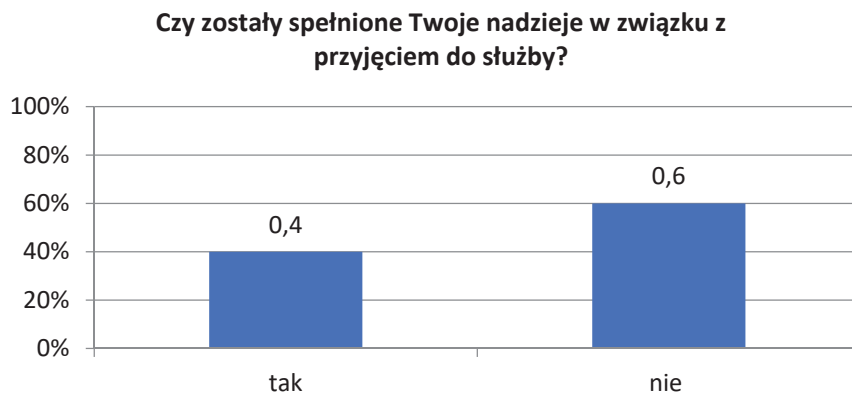
³ Kvale, S. (2012). *Prowadzenie wywiadów*. Warszawa.

Wykres 2

Źródło: Opracowanie własne.

W kolejnym pytaniu policjanci mieli określić czy zostały spełnione ich oczekiwania w związku z przyjęciem do służby w policji, aż 60 % badanych nie spełniło swoich oczekiwań, natomiast 40 % twierdzi, że tak.

Wykres 3

Źródło: Opracowanie własne.

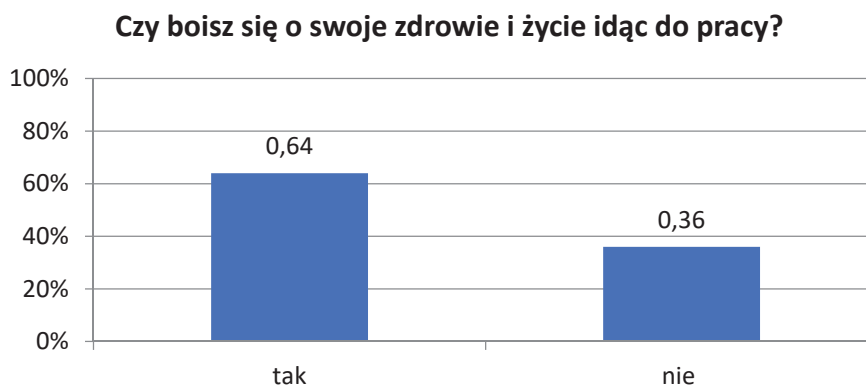
Wykres nr 4 doskonale obrazuje nam, jak bardzo stresująca jest praca funkcjonariusza policji, respondenci na pytanie czy praca jest stresująca, jednomyślnie odpowiedzieli, że tak.

Wykres 4

Źródło: Opracowanie własne.

Następne pytanie dotyczyło obawy o swoje życie i zdrowie w drodze do pracy, aż 64 % badani potwierdzili, że mają takie obawy, 36 % badanych nie ma takich obaw.

Wykres 5

Źródło: Opracowanie własne.

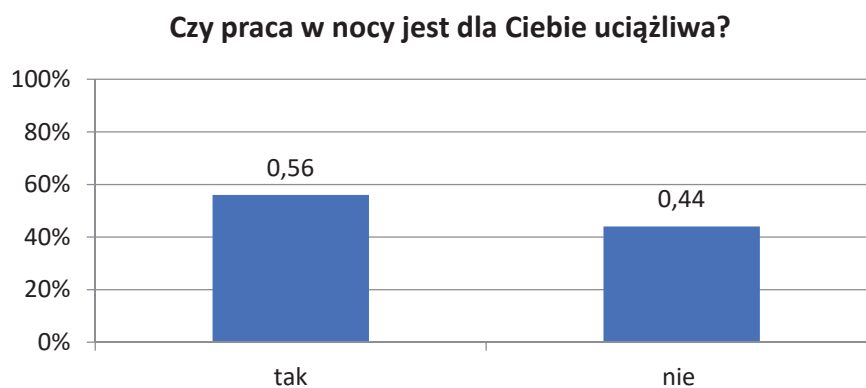
Kolejny wykres obrazuje nam, że w 88% badani odreagowują negatywne zdarzenia, które miały miejsce w czasie pracy, tylko 12 % twierdzi, że nie odreagowuje.

Wykres 6

Źródło: Opracowanie własne.

Nieodłącznym elementem pracy w policji jest praca w trybie zmianowym, 56 % ankietowanych twierdzi, że praca w nocy jest dla nich uciążliwa. Natomiast 44% odpowiada praca w nocy.

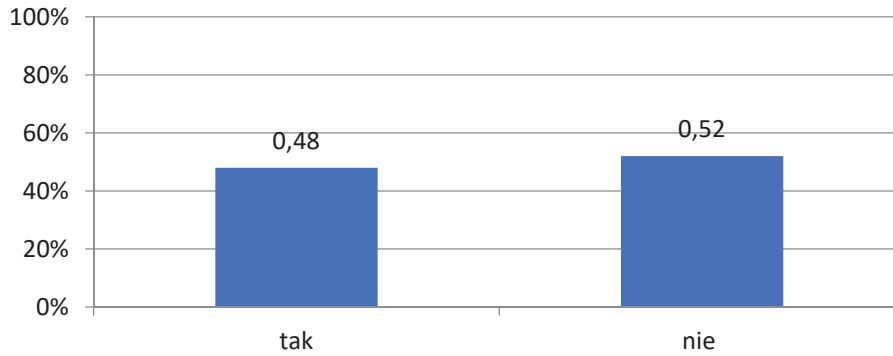

Wykres 7

Źródło: Opracowanie własne.

Problemy, które wynikają z nocnego systemu pracy, mogą dotyczyć między innymi kłopotów ze snem i tak 48 % ankietowany twierdzi, że ma kłopoty ze snem, a 52 %, że nie. Jak wynika z wykresu nr 9, 72 % funkcjonariuszy nie ma snów związanych z sytuacjami w pracy, natomiast w 28 % policjanci potwierdzili, że mają sny związane z sytuacjami w pracy.

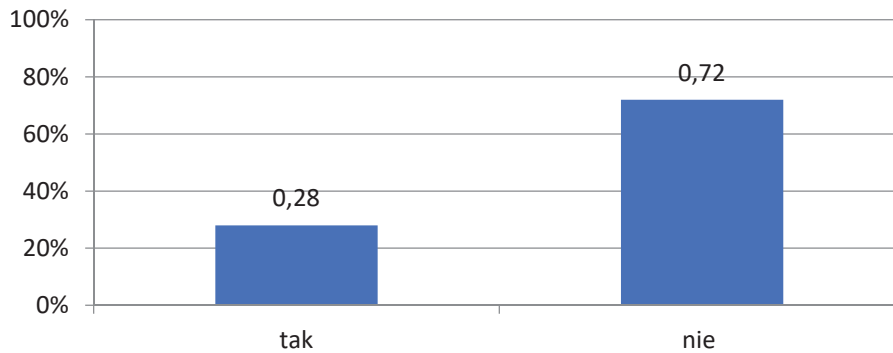
Czy masz problem ze snem(zaśnięciem)?

Wykres 8

Źródło: Opracowanie własne.

Czy śnią Ci się sytuacje z pracy?

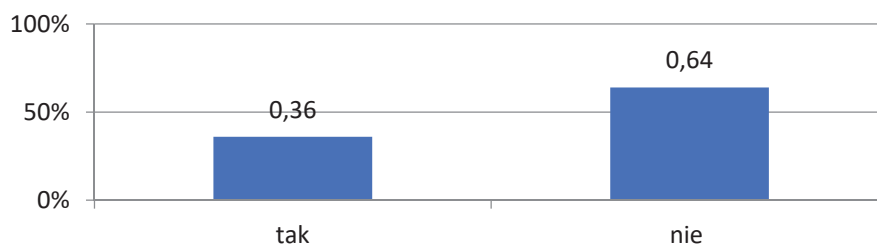

Wykres 9

Źródło: Opracowanie własne.

Ważnym elementem każdej pracy jest poczucie pewności i wiara we własne umiejętności, na pytanie czy bywają sytuacje, które przekraczają twoje kompetencje, aż 36% funkcjonariuszy stwierdziło, że tak, 64 % pytanych stwierdziło, że nie spotkało się z takimi sytuacjami.

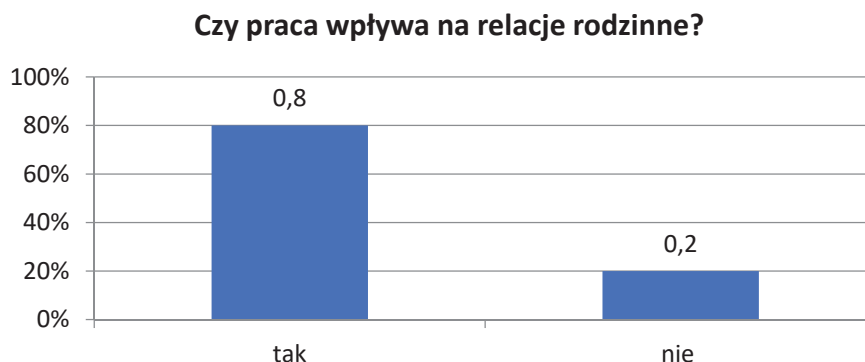
Czy bywają sytuacje, które przekraczają Twoje kompetencje?

Wykres 10

Źródło: Opracowanie własne.

Poniższy wykres pokazuje nam jak praca determinuje relacje w naszym życiu, 80 % badanych, bezsprzecznie stwierdziło, że ich praca ma bezpośredni wpływ na relacje rodzinne, tylko 20 % ankietowanych powiedziało, że nie widzi zależności.

Wykres 11

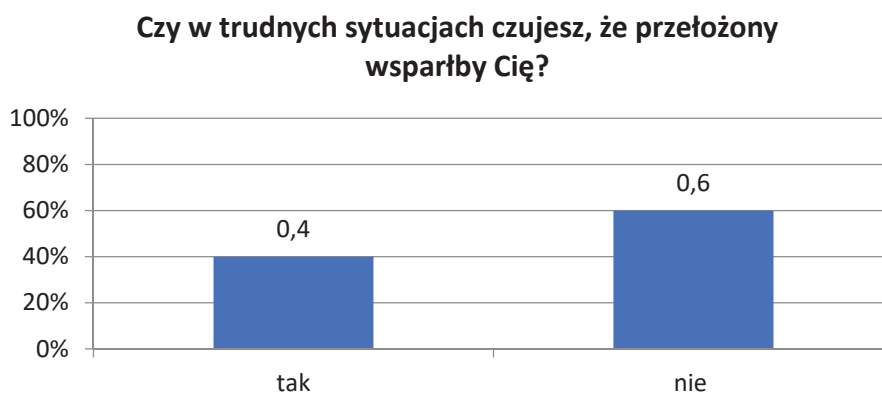
Źródło: Opracowanie własne.

Jakakolwiek praca związana z służbą drugiemu człowiekowi, nie jest prosta, jednym z czynników, który może ułatwić bądź utrudnić sytuację w pracy są relacje z przełożonym. Praca w policji nieodzwrotnie wiąże się z zachowaniem hierarchii, więc czynnik ten jest tu niezwykle istotny. Jak widać na wykresie nr 12, 56% badanych oświadczyło, że nie czuje wsparcia swoich przełożonych, tylko 44% odczuwa to wsparcie. Podobne wyniki uzyskano w pytaniu dotyczącym poparcia przełożonego w trudnych sytuacjach, 60 % ankietowanych nie wierzy, że przełożony udzieliłby mu takiego wsparcia, jedynie 40 % ma przekonanie, że tak (wykres nr 13).

Wykres 12

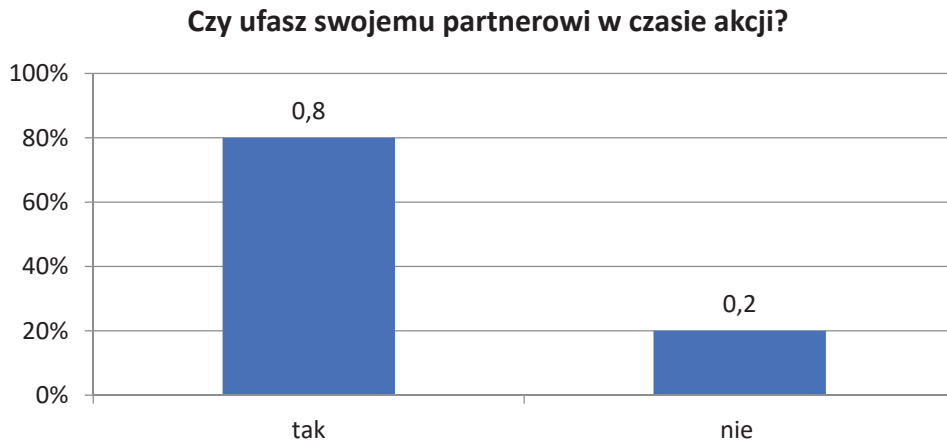
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 13

Źródło: Opracowanie własne.

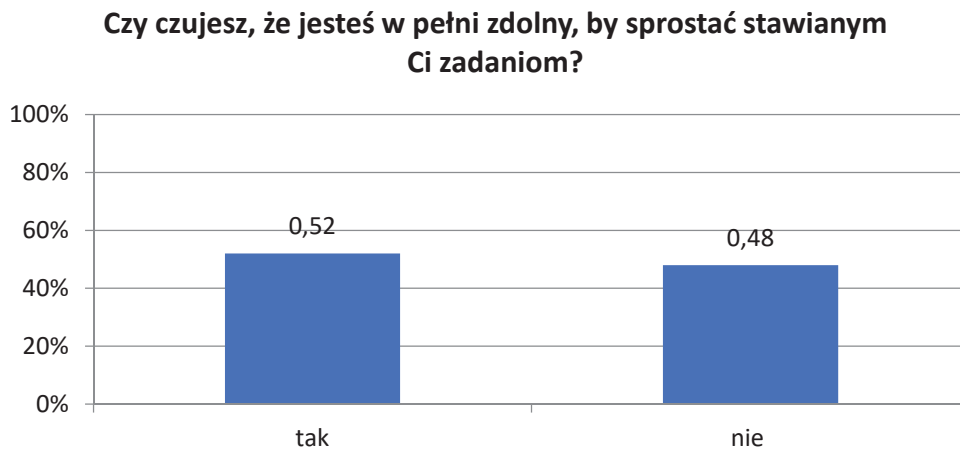
W swojej pracy policjanci nie polegają jedynie na swoich umiejętnościach, ważnym aspektem jest współpraca i zaufanie do partnera, w tej kwestii, aż 80 % ankietowanych ma pełne zaufanie do swojego partnera, tylko 20 % nie ma tej pewności.

Wykres 14

Źródło: Opracowanie własne.

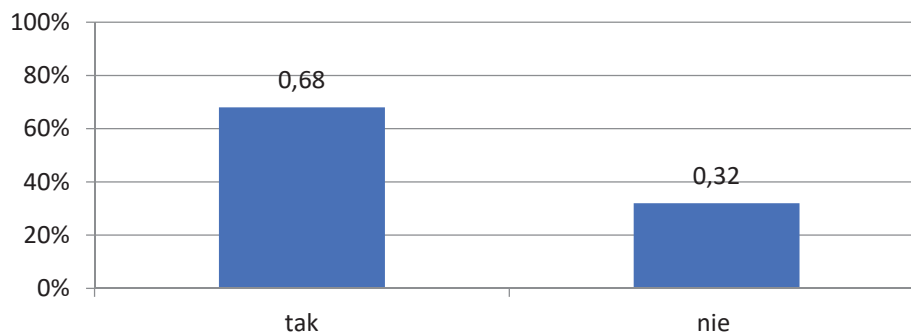
Poniżej wykres pokazuje w jaki sposób funkcjonariusze oceniają swoje zdolności, na pytanie czy jesteś w pełni zdolny, by sprostać stawianym ci zadaniom, 52 % odpowiedziało, że tak, jednak aż 48 % podało odpowiedź negatywną.

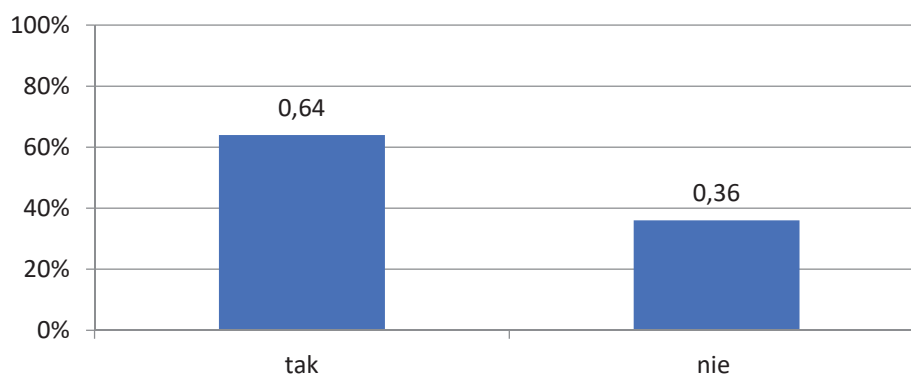
Wykres 15

Źródło: Opracowanie własne.

Praca policjanta nieodzownie związana jest z dobrą kondycją i sprawnością fizyczną, co roku odbywają się testy sprawnościowe dla funkcjonariuszy. Policjanci mają również obowiązek uczestniczenia w zajęciach z taktyk i technik interwencji, które odbywają się raz w miesiącu. Wśród badanych 68% oświadczyło, że regularnie uczestniczy w organizowanych zajęciach, natomiast 32 % nie ćwiczy regularnie. Zbliżone wyniki możemy zauważyć na wykresie nr 17, gdzie na pytanie dotyczące aktywności sportowej poza pracą 64 % badanych potwierdziło, że ma czas na zajęcia sportowe, a 36% nie.

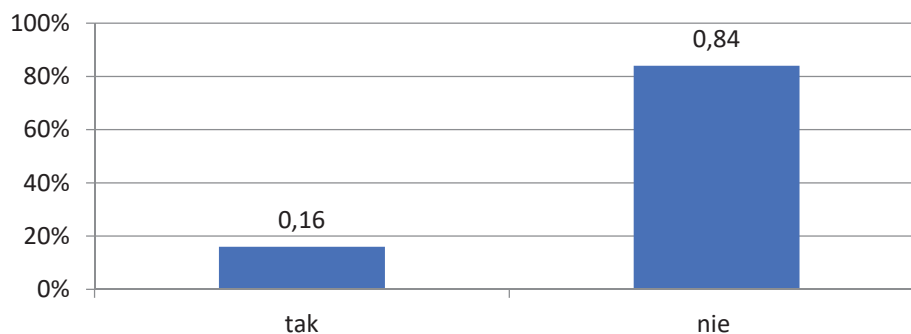
Czy regularnie uczestniczysz w obowiązkowych zajęciach sportowych?**Wykres 16**

Źródło: Opracowanie własne.

Czy poza pracą masz czas na zajęcia sportowe?**Wykres 17**

Źródło: Opracowanie własne.

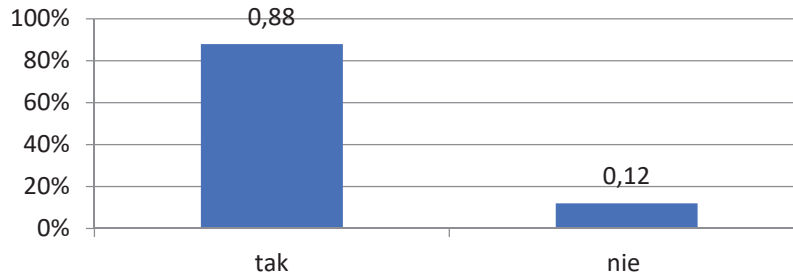
Kolejne pytanie dotyczy ilości zajęć strzeleckich, aż 84 % badanych uważa, że odbywają się w zbyt małej ilości, tylko 16 % stwierdziło, że ilość zajęć strzeleckich jest wystarczająca.

Czy uważasz, że zajęcia strzeleckie są w wystarczającej ilości?**Wykres 18**

Źródło : Opracowanie własne.

Praca w policji to nie tylko działania interwencyjne, ale również szereg czynności administracyjno-biurowych, policjanci zostali zapytani o to czy radzą sobie z tymi czynnościami, i jak widać na poniższym wykresie, 88 % badanych oznajmiło, że nie sprawiają im problemu, tylko 12 % przyznaje, że mają z nimi kłopot.

Czy radzisz sobie z czynnościami administracyjno-biurowymi?

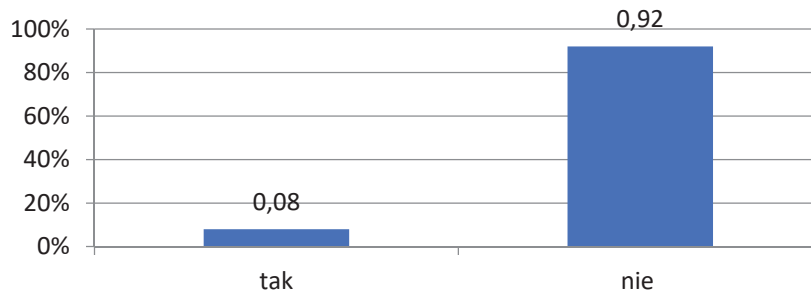

Wykres 19

Źródło: Opracowanie własne.

Charakterystyka pracy policjanta, obliuguje go do ciągłego doskonalenia się i podnoszenia swoich kwalifikacji, funkcjonariusze nie są zadowoleni z jakości odbywających się szkoleń, aż 92 % respondentów twierdzi, że szkolenia nie są dla nich satysfakcjonujące.

Czy szkolenia zawodowe są dla Ciebie satysfakcjonujące?

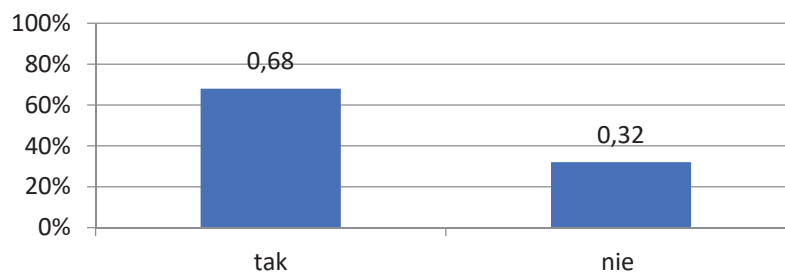

Wykres 20

Źródło: Opracowanie własne.

Ogólne odczucia policjantów dotyczące pracy w Komendzie Miejskiej Policji w Gdańsku są dobre, aż 68 % z nich poleciłoby innym pracę w tej jednostce.

Czy polecilibyś innej osobie pracę w KMP w Gdańsku?

Wykres 21

Źródło: Opracowanie własne.

Podsumowanie

Z powyższych danych, zebranych za pomocą ankiet oraz rozmów przeprowadzonych z funkcjonariuszami policji pracującymi w Komendzie Miejskiej Policji w Gdańsku, jasno wynika, że służba w strukturach policji jest pracą bardzo stresującą (100%). Wiele czynników wpływa niekorzystnie na opinię funkcjonariuszy na temat swojego miejsca pracy, są to głównie obawa o swoje życie i zdrowie (64 %), niespełnione oczekiwania w związku z przyjęciem do służby (60%). Policjanci żyją w ciągłej obawie przed zagrożeniem bądź też są świadkami dramatycznych sytuacji, co staje się źródłem stresu, zarówno w życiu zawodowym jak i osobistym czy rodzinnym (80%). Stres może powodować zaburzenia snu (48%). Na zlecenie ZW NSZZ Policjantów przeprowadzono ankietę, z której wynika, że ponad połowa badanych uważa, że nie można pogodzić życia zawodowego z prywatnym tak aby osiągnąć satysfakcję¹. Mimo to, znaczna ilość respondentów deklaruje, że lubi swoją pracę (76%), jak wynika z rozmów przeprowadzonych z funkcjonariuszami, główną tego przyczyną jest poczucie niesienia pomocy innym, czy też dobre relacje w pracy z innymi funkcjonariuszami. Tę zależność można zaobserwować w wynikach dotyczących zaufania do partnera w czasie akcji, 80% ankietowanych ufa swojemu partnerowi podczas interwencji.

Przeprowadzone rozmowy pokazują, jak negatywny wpływ na zadowolenie z pracy, ma brak środków do pracy, łatwość zastosowania kary dyscyplinarnej, niejasne zasady oceniania przez przełożonych czy złe relacje z przełożonymi. Funkcjonariusze nie odczuwają wsparcia ze strony swoich przełożonych (56%).

Niejednokrotnie zwrócono uwagę na problem zbyt małej ilości szkoleń strzeleckich (84%) czy szkoleń zawodowych, podnoszących kompetencje. 92 % ankietowanych stwierdziło, że szkolenia zawodowe nie są dla nich satysfakcjonujące. Kwestia użycia broni palnej jest bardzo stresująca dla funkcjonariusza, gdyż ustawa o policji nakazuje użycie broni palnej w taki sposób, aby wyrządzić jak najmniejszą szkodę osobie, przeciwko której została ona użyta².

Główne źródła stresu wymienione przez funkcjonariuszy, w trakcie zbierania ankiet, to, np. surowe konsekwencje popełnianego błędu, niesprawiedliwe traktowanie przez przełożonych, czy poczucie niepewności spowodowane koniecznością działania bez pełnej informacji. Dodatkowym czynnikiem stresogennym jest kwestia dotrzymywania terminów wykonywanych czynności, bez względu na istotne przeszkody. Wielu z nich zaczyna dotyczyć syndrom wypalenia zawodowego, za czynniki, które są za to odpowiedzialne, uważają narażenie życia, konflikty organizacyjne, presja społeczeństwa, warunki służby czy niesatysfakcjonujące wynagrodzenie. Często też przełożeni wymagają stu procentowej dyspozycyjności, co często jest zarzewiem konfliktów rodzinnych.

Funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Gdańsku, nie odbiegają w swoich opiniach od policjantów z innych jednostek³, mimo to sama praca w wyżej wymienionej jednostce oceniana jest pozytywnie, 68 % respondentów poleciło by innym pracę w tej jednostce. Policjanci dobrze też oceniają swoje umiejętności (52%), są pewni, że powierzone im zadania wykonają i nie przekraczają one zakresu ich kompetencji (64%). Gdańscy policjanci sumiennie podchodzą do kwestii umiejętności taktycznych, dlatego uczestniczą w zajęciach z taktyk i technik interwencji (68%), poza służbą również obcują ze sportem (64%), co jak sami przyznają, w dużej mierze pozwala im odreagować stres.

References:

1. Bolesta, S. (1973). *Pozycja prawa Milicji w systemie organów PRL*. Warszawa. [in Polish].
2. Chodubski, A. (2013). *Wstęp do badań politologicznych*. Gdańsk. [in Polish].
3. Cylkowski, T. (2015). Rola policji w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego. *Kultura Bezpieczeństwa: Nauka – Praktyka – Refleksje*, nr 20. [in Polish].
4. Dziedzic, A. (2013). Problemy funkcjonariusza Policji związane z codzienną służbą – badania ankietowe. *Bezpieczeństwo Pracy*, 2013/7. [in Polish].
5. Bardach, J. (red.) (1957). *Historia państwa i prawa Polski do połowy XV wieku*. Warszawa. [in Polish].
6. Hołyst, B. (2009). *Psychologia Kryminalistyczna*, wydanie III wydawnictwo LexisNexis. Warszawa. [in Polish].
7. Kotowski, W. (2004). *Ustawa o Policji. Komentarz praktyczny*, Wyd. Wolters Kluwer Polska – ABC. Warszawa. [in Polish].

¹ Sitek, E. (2013). Czy to da się pogodzić. *Policja*, 19-21.

² Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji. Tj. DzU z 2011 r. nr 287, poz. 1687 z późn. zm.

³ Dziedzic, A. (2012). Problemy funkcjonariusza Policji związane z codzienną służbą – badania ankietowe. *Podstawowe zasady bezpiecznej służby funkcjonariusza policji*. Dąbrowa Tarnowska, 75.

8. Kvale, S. (2012). *Prowadzenie wywiadów*. Warszawa. [in Polish].
9. Mirska, A. (2009). *Policja jako podstawowy podmiot w systemie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Bezpieczeństwo Wewnętrzne Państwa Wybrane Zagadnienia*. Warszawa. [in Polish].
10. Misiuk, A. (2008). *Administracja porządku i bezpieczeństwa publicznego Zagadnienia prawno-ustrojowe*. Warszawa. [in Polish].
11. Misiuk, A. (2008). *Historia Policji w Polsce od X wieku do współczesności*, Wydawnictwo Akademickie i Profesjonalne. Warszawa. [in Polish].
12. Modrzejewski, A. (2011). *Metodologiczne i filozoficzne podstawy politologii. Zarys wykładu*. Gdańsk- Elbląg. [in Polish].
13. Paździor, M., Szmulik, B. (2012). *Instytucje bezpieczeństwa narodowego*. Warszawa. [in Polish].
14. Pieprzny, S. (2011). *Policja. Organizacja i funkcjonowanie. wyd. III*. Warszawa. [in Polish].
15. Pieprzny, S. (2003). *Policja w systemie organów bezpieczeństwa i porządku publicznego*. Ura, E. (red.) *Bezpieczeństwo i porządek publiczny: historia, teoria, praktyka*, konferencja naukowa, Hadle Szklarskie, 26 września 2003 r. Rzeszów. [in Polish].
16. Gąsiorowski, A. (red.) (2012). *Policja gdańska na przestrzeni wieków: wybrane zagadnienia*. Gdańsk. [in Polish].
17. Rau, Z. (2002). *Przestępczość zorganizowana w Polsce i jej zwalczanie*. Kraków. [in Polish].
18. Schaff, L. (1961). *Zakres i formy postępowania przygotowawczego*. Warszawa. [in Polish].
19. Sitek, E. (2013). *Czy to da się pogodzić. Policja*. [in Polish].
20. Taracha, A. (2006). *Czynności operacyjno-rozpoznawcze. Aspekty kryminalistyczne i prawnodowodowe*. Lublin. [in Polish].
21. Widacki, J., Sarnecki, P. (1997). *Pojęcie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Ustrój i organizacja Policji w Polsce oraz jej funkcje i zadania w ochronie bezpieczeństwa i porządku*. Warszawa-Kraków. [in Polish].
22. *Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych*, Dz. U. poz. 904 1948 [in Polish].
23. *Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji*; Dz. U. z 2017 r. poz. 2067, 2405, z 2018 r. poz. 106, 416, 650. [in Polish].
24. *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks Karny* Dz. U. z 2017 r. poz. 220 ze zm. [in Polish].
25. *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r Kodeks Postępowania Karnego* Dz. U. z 2017 r. poz. 1904 ze zm. [in Polish].
26. *Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia*. Dz. U. z 2018 r. poz. 475. [in Polish].
27. *Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym*; Dz. U. z 2017 r. poz. 1260 ze zm. [in Polish].
28. *Ustawa z 5 lipca 1990 roku – Prawo o zgromadzeniach*; Dz. U. z 2013, poz. 397. [in Polish].
29. *Ustawa z 21 maja 1999 roku o broni i amunicji*; Dz. U. z 2017 r. poz. 1839, z 2018 r. poz. 106, 138, 651, 730. [in Polish].
30. *Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych*, Dz. U. 1997 nr 133 poz. 883, [in Polish].
31. *Zarządzenie Komendanta Głównego Policji Nr 1041 z dnia 28 września 2007 roku w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji*; Dz. Urz. KGP z 2007 r. Nr 18, poz. 135 z późn. zm. [in Polish].
32. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii*; Dz. U. z 2017 r. poz. 783, 1458, 2439, z 2018 r. poz. 650[in Polish].
33. *Ustawa z dnia 24 maja 2013r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej*; Dz. U. z 2017 r. poz. 1120, z 2018 r. poz. 106, 138, 730[in Polish].
34. *Regulamin Komendy Miejskiej Policji w Gdańsku z dni a10 marca 2009 r z późn.zm L.dz.PB-81/09*[in Polish].
35. *Regulamin Organizacyjny Komendy Rejonowej Policji w Gdańsku*, L.dz. P-780/96[in Polish].
36. *Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie*; Dz.U. nr 91 poz. 577[in Polish].
37. *Regulamin organizacyjny Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku z dnia 24 grudnia 2015r.* [in Polish].